

אגף א' – תחומי בחירה ורב תחומי
הפיקוח על הוראת מחשבת ישראל ותורה שבעל-פה,
משפט עברי(ממלכתי)

תכנית לימודים במחשבת ישראל ממלכתי - תשפ"ז ואילך

מבנה ההערכה במחשבת ישראל ממלכתי, ברמה מוגברת (5 יחידות לימוד), משתנה החל משנה"ל תשפ"ז, לצד המעבר לבחינת בגרות חיצונית עתירת-מדיה. ההערכה תורכב מהרכיבים הבאים:

60%	40%
הערכה בית ספרית – לאורך כיתות י"ב, הכוללת שני רכיבים: 36% בחינות בית ספריות באישור מפמ"ר על שני נושאי לימוד - 2 יחידות לימוד. 24% דרכי הערכה חלופית (שאינן בחינה) - 1.5 יחידות לימוד. (יחידת הלימוד הראשונה וחצי יחידה נוספת.)	בחינת בגרות חיצונית - בכיתה יא או בכיתה יב באחד מהנושאים הבאים: שמונה פרקים לרמב"ם / את שאהבה נפשי / הטוב והרע בהגות היהודית (בהיקף 1.5 יח"ל)
הציון המשוקלל (ע"י ביה"ס) מדווח כתלקיט בסיום הלימודים במגמה, רק בסוף י"ב. אין לדווח ציונים חלקיים לאורך שנות הלימוד. הציון המדווח בחלק זה הוא מתוך 100. החלוקה הפנימית של הציון המדווח: 60% - בחינות בית ספריות באישור מפמ"ר 40% - הערכה פנימית חלופית (14+26)	הציון השנתי ("מגן") מדווח ע"י ביה"ס בסמוך לבחינה החיצונית, כבכל בחינת בגרות, ומשתקלל במערכות המשרד עם הציון החיצוני. הציון המדווח על ידי ביה"ס בחלק זה הוא מתוך 100.

שום חלק אינו עומד בפני עצמו, אלא רק צירופם יחד ל-5 יח"ל.

מידע מפורט על מבנה זה, מספרי השאלונים ודרכי הדיווח ב[מרחב הפדגוגי](#).

תכני הלימוד ביחידות השונות – בעמוד

תכני הלימוד

להלן מבנה יחידות הלימוד הנדרש ופירוט אפשרויות הבחירה ביחידות השונות.
מומלץ להתייעץ [בצוות המדריכים שלנו](#), על מנת לבנות את תכנית הלימוד המתאימה לכם:

1. יחידה ראשונה

יחידת לימוד זו אינה עומדת בפני עצמה.

בדרך כלל, תילמד בכיתה י'.

על פי התוכנית המפורטת לעיל, ניתן לבחור או לשלב בין ספרי הלימוד:

"ובחרת בחיים" – ערך חיי אדם בתרבות ישראל

"מעגלי שייכות" – זהות יהודית בעולם משתנה

"להיות אדם" – ערכי חיים על פרשת דרכים (בתנאי שלא נלמד בשכבת ט', במסגרת המקצוע תרבות יהודית-ישראלית)

מומלץ לשלב לפחות חלק מגיליונות "[חלונות חג](#)" לאורך השנה. חלקם יכול להילמד גם במסגרת חצי היחידה הנוספת.

ההערכה הבית-ספרית בכיתה י' היא בהיקף של עד 18% מהציון הכולל במקצוע ברמה מורחבת, וכחלק ממרכיב ההערכה החלופית (25%) – ראו להלן.

2. יחידה שנייה ויחידה שלישית

יחידה שנייה: הגות ימי הביניים

בכיתה י"א. ניתן לבחור או לשלב בה בין:

- שמונה פרקים לרמב"ם¹ (אם לא נבחר ליחידה חיצונית)
- משנתו ההיסטורית של ריה"ל
- האדם במשנתו של רס"ג
- האדם בסיפור גן העדן על פי פרשנות רמב"ן
- האדם האידיאלי על פי משנת הרמב"ם

¹ הערה: מודגשים לעיל (2-3) באות עבה הנושאים שאליהם ניתן לגשת לבחינת הבגרות החיצונית (במסגרת ה-40%). ניתן לגשת לבחינה זו בכיתה י"א או בכיתה י"ב.

יחידה שלישית: סוגיה/נושא חתר

ניתן לבחור או לשלב בין:

- א. **הטוב והרע בהגות היהודית** (אם לא נבחר ליחידה חיצונית)
- ב. צדק חברתי: אח – אחר – אחריות (מהדורה זמנית)
- ג. נושא מן הנושאים המוצעים ביחידה ראשונה ("ובחרת בחיים", "מעגלי שייכות", "להיות אדם") **שלא נלמדו** במסגרת היחידה הראשונה בכיתה י'.

3. יחידה רביעית ויחידה חמישית

בכיתה י"ב

במסגרת זו יש לכלול לפחות יחידה אחת שיש בה התייחסות נרחבת **להגות מודרנית**.

ניתן לבחור או לשלב בין:

- א. **"את שאהבה נפשי" – אהבה וזוגיות במחשבת ישראל** (אם לא נבחר ליחידה חיצונית)
- ב. משבר האמונה בעת החדשה (הוצאת ת"ל)
- ג. ארץ ישראל במחשבה היהודית ובהגות הציונית (מהדורה זמנית, יחידה בשיתוף החמ"ד)
- ד. תרבות ישראל ותרבות העמים במשנתו של מנדלסון
- ה. ספרי לימוד אחרים שהוצעו לעיל וטרם נלמדו.
- ו. נושא 5 – בהיקף **חצי יח"ל** מתוך הנ"ל, או כלמידה חוץ-כיתתית/הערכה חלופית (להלן).

למידה חווייתית/חוץ כיתתית והערכה חלופית

משקלה עד 26% מתוך ה-60% בהערכה הבית ספרית.

יש לפרוש את כלי ההערכה החלופיים **על פני שנתיים לפחות** מתוך שנות הלימוד, כהערכה **ביחידת הלימוד הראשונה + כתוכן עצמאי** בהיקף של חצי יח"ל, לפי האפשרויות שלפניכם.

ניתן לבחור או לשלב בין:

- א. סיורים לימודיים – אתרי מורשת, מוזיאונים, מפגשים בחברה וכד'
- ב. עבודת חקר (אישית או בחברותא)
- ג. תלקיט משימות לאורך השנה / פרויקט מתוקשב
- ד. מיזם אישי/קבוצתי/בי"ס; בתי מדרש; מחשבת TED, ספוקן וורד ועוד
- ה. מעורבות חברתית-קהילתית מלווה בלימוד, משוב והערכה בתחום הדעת
- ו. תוכניות ייחודיות בית-ספריות, כולל שילוב בינתחומי (כגון, אומנויות, תלמוד, משפטים, פילוסופיה כללית וכיו"ב)